

6.1.2023

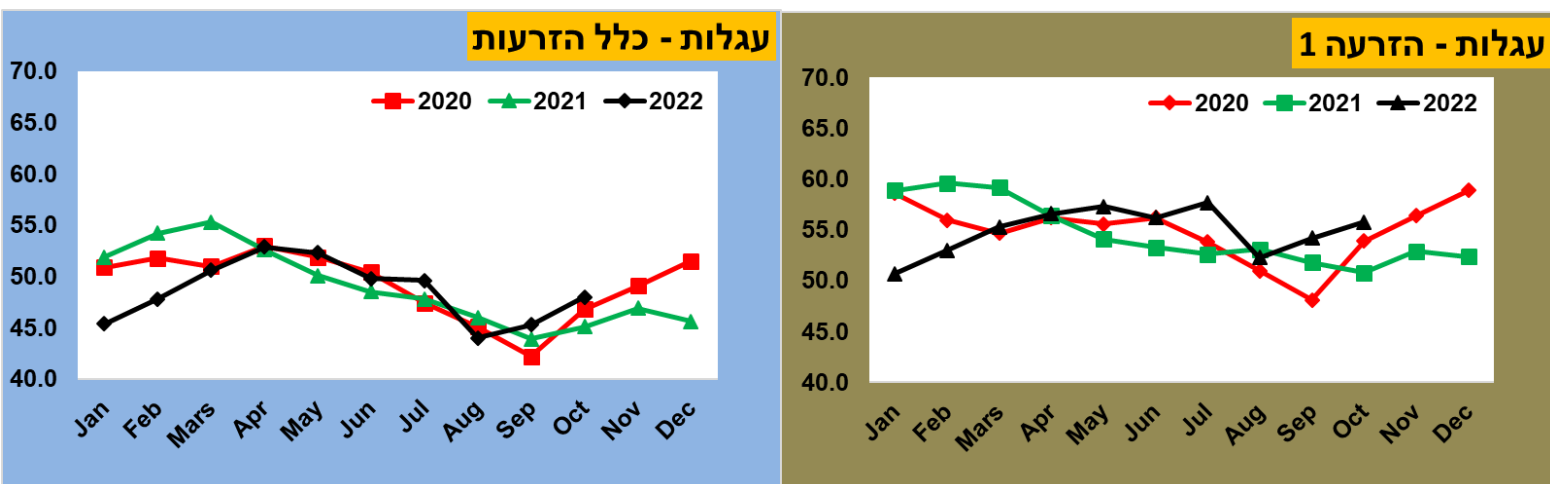
שלום לכולם,

בסקירה הראשונה לשנת 2023, אפתח בדיווח על שיעורי ההתעברות בשלוחות השונות.

עגלות – שנת 2022 מראה מגמה חיובית לעומת השנתיים שקדמו לה. ירידה לא מובנת חלה באוגוסט, אולם סה"כ, לאורך חודשי השנה, ישנה מגמה חיובית. מספר דגשים לתמונה המתקבלת:

- לאורך השנים, גם העגלות בישראל "סובלות" יותר בחודשי סוף הקיץ – סתיו. אפילו ששיעורי ההתעברות בהזרעה ראשונה היו גבוהים יותר, והגיעו לרמות שמעל 60% (שנים 2013-2019), נצפתה ירידה מסוימת בשיעורי ההתעברות הממוצעים לחודשים אוגוסט עד אוקטובר לעומת ינואר עד אפריל: 58.0% לעומת 61.8%, בהתאמה.
- מגמות יציבות יותר נראות בשיעורי ההתעברות של הזרעה ראשונה, לעומת כלל ההזרעות. נקודה המשקפת את מדיניות המשקים "להתעקש" על הזרעות חוזרות גם לעגלות שעברו את סף ההזרעה השלישית. קרוב לוודאי, שמדיניות זו נובעת ממשקים העוברים צמיחה (קבלת מכסות, הכנה לאיחוד רפתות), מחלות הפוגעות בכלל העדר, משקים בשיעורי התעברות נמוכים מאוד בהזרעה ראשונה, או משקים שהמצב הגופני של העגלות, לקראת הזרעה ראשונה, נמצאים ביחסי גובה ומשקל לא תקינים.

איור 1: עגלות - שיעורי ההתעברות לאורך חודשי השנה בשנים 2020 - 2022

להלן השוואה בין שנת 2016 לשנת 2022. ולמה?

שנת 2016 מייצגת בעשור האחרון, שנה טובה (בין השנים 2011-2019), לעומת השנה הנוכחית, שנת 2022 המתועדת רק עד אוקטובר (חודשיים "טובים" של חורף עדיין לפנינו). כדי לבצע השוואה הוגנת, נשלפו הנתונים רק עד חודש אוקטובר בשנים אלו.

טבלה 1 מייצגת נתונים השוואתיים לפי מדדים סטטיסטיים שונים. ניתן לראות בברור שככל שביצועי הרפת טובים יותר, ההפרשים בין השנים קטנים יותר. כלומר, הרבע התחתון פתח פער שלילי בין השנים לעומת הרבע העליון. זו נקודה חשובה למחשבה, ורצוי לראות עם הרבע התחתון מכיל את אותם המשקים בשנתיים הנבחנות או לפחות מה המתאם בין המשקים לרבע הזה (יבוצע בהמשך הסקירות).

למה? האם ניתן לשנות זאת?

שיאון מבצעת מאמצים גבוהים לפגוש את המשקים הזקוקים לעזרה מקצועית ובפגישות אלו עולות סוגיות ממשקיות ומקצועיות רבות הניתנות לשיפור.

טבלה 1: עגלות - הפרשים בין השנים 2016 ל-2022 (ינואר-אוקטובר), לפי מדדים סטטיסטיים שונים

חודשי מנוחה	ימיי סרק	כלל ההזרעות	הזרעה 1	
0.3	-8.0	10.2	10.4	ממוצע
0.1	-2.3	0.8	-1.5	סטיית תקן
1.4	-16.0	11.2	6.6	מקסימום
-0.1	-5.0	-14.6	-1.9	מינימום
0.2	-6.0	10.3	11.6	רבעון 1
0.2	-6.0	10.1	9.8	רבעון 2
0.3	-9.5	9.4	8.3	רבעון 3

כשהמדדים חיוביים, הווה אומר שנתוני שנת 2016 היו גבוהים וטובים יותר משנת 2022. כלומר:

ממוצע שנת 2016 היה גבוה בכ-10 נקודות האחוז לעומת שנת 2022 (בהזרעה 1 ובכלל ההזרעות), עם עלייה של 8 ימיי סרק (ימים בין הזרעה 1 להזרעה שבעקבותיה יש הריון), וחודשי מנוחה דומים (ירידה קלה בשנת 2016)

מינימום שנת 2022 הייתה נמוכה בכ-2 נקודות האחוז ובכ-15 נקודות האחוז, בשיעור ההתעברות של הזרעה 1 והזרעה כללית, בהתאמה. לעומת זאת, ימיי הסרק היו גבוהים יותר ב-2016 וחודשי המנוחה דומים.

רבעון – חלוקה של טווח שיעורי ההתעברות לרבעים. רבעון 1 – רבע מהמשקים הנמצאים בטווח שיעורי ההתעברות התחתון. רבעון 2 – מסיום רבעון 1 ועד ה-50% וכך הלאה. הטווחים של שיעורי ההתעברות נתחמים בנקודות המקסימום והמינימום ובטווח מחלקים את הרבעונים.

להלן טבלה נוספת המשקפת את הנתונים כפי שדווחו למעלה. התפלגות המשקים לפי הרבעונים השונים:

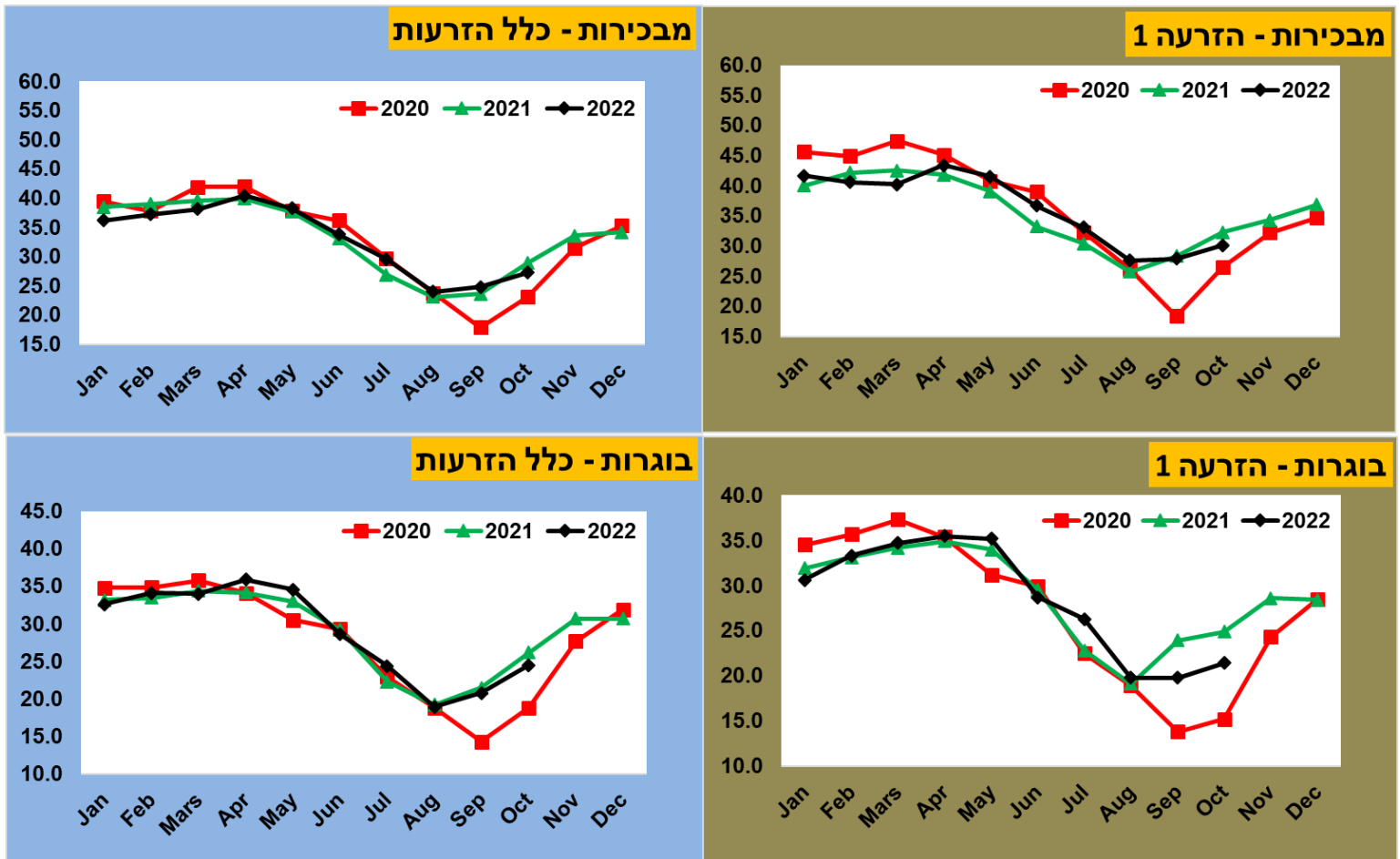
טבלה 2: התפלגות 160 המשקים השיתופיים בשנים 2016 ו-2022 והפרשים ביניהם

הפרש ב-% התעברות 1	2022		2016		רבעון
	% התעב. 1	מס' רפתות	% התעב. 1	מס' רפתות	
11.7	50.7	40	62.3	40	1
9.9	56.0	40	65.9	40	2
8.4	61.4	40	69.7	40	3
6.6	77.1	40	83.7	40	4

שיעור ההתעברות של הזרעה 1 איננו הממוצע של הרבעון אלא מוצג תמיד כסף העליון של הרבע. כלומר הרבע הראשון מסתיים ב-62.3% (שנת 2016), הרבע השני מסתיים ב-65.9% וכך הלאה. בין 62.4% ועד 65.9% ישנם 40 משקים.

פרות (מבכירות ובגרות) – בשלוחות אלו ניתן לראות את השפעת הקיץ, כפי שקורה כל שנה. יש טוענים (ובצדק) שהקייץ האחרון היה קל. אולם על לנו לשכוח את עומסי החום הנקודתיים ואורכם שהשפיעו בסופו של דבר. ואמנם, ביצועי הקיץ האחרון עומדים בין קיץ 2020 לקיץ 2021.

איור 2: פרות - שיעורי ההתעברות לאורך חודשי השנה בשנים 2020 - 2022

ביצועי כלל המזריעים/מחליפים ימסרו בשבוע הבא בצורה פרטנית למייל שלהם

פגישות מקצועיות – הפגישות באייל ממישיכות ואנו הפעם ניפגש ביום רביעי ה-18 לינואר ולא ביום שלישי כפי שפורסם בתכנית המקורית, וזאת בשל זמינות האולם.
על הפרק:

- ❖ הערכת איכות תאי זרע באמצעות שני מכשירים לאנליזה ממוחשבת - מחקר השוואתי – טניה קוגן
- ❖ סקירה מקיפה מהנעשה בענף החלב – ליאור שמחה

ההדים מהפגישה האחרונה היו מאוד חיוביים, בפרט הסיום הקולינרי והפגישה של העובדים האחד עם השני.

מיון תאי זרע - לקראת סיום, הצוות האמריקאי "נחת" ומבצע חפיפה מקצועית עם הצוות שלנו במיון תאי הזרע לנקבות. ההתקדמות היא יפה וכנראה שהפגישה בחודש פברואר תהיה בשיאן דרום ובה כבר נצפה במכונות העובדות והסברים על כלל התהליך.

לקראת פברואר אנו נפרסם רשימת פרים ישראלים שנפיק מהם זרמה ממוינת. הפרים יהיו ברמה גנטית גבוהה וישולבו במערך הטיפוח של העגלות לתחלופה.

ביחד עם ספר העדר, אנו עמלים על פרסום "השימוש הנכון" של הזרמה הממוינת בעדר הישראלי. כפי שצינתי בעבר, אנו נפרסם זאת בכינוסים הקרובים שלנו עם המגדלים, וכמובן בסקירות הבאות.
בסיום, המערך הזה ישתלב גם עם בממשק נועה/נטע ויהיה זמין לכל רפתן.

שבת שלום ושבוע טוב,

ולכל המעוניין/ת, נפרדים השבת מיעקב וגם מיוסף, ברכות לשבטים השונים לפני שיעקב הנמצא במצרים נאסף לאבותיו ונקבר במערת המכפלה – פרשת ויחי (אחרונה לספר בראשית).

יואל